

Số : 02 /HD-SNN

Trà Vinh, ngày 15 tháng 01 năm 2020

HƯỚNG DẪN QUY CÁCH TRỒNG VÀ CHĂM SÓC HOA TẠI CÁC TUYẾN ĐƯỜNG HOA TRONG TỈNH

I. CÁCH TRỒNG VÀ CHĂM SÓC HOA GIẤY (*Bougainvillea spectabilis*) VÀ MAI HOÀNG YẾN (*Tabebuia aurea*)

1. Chuẩn bị giống và đất trồng:

- **Chọn cây:** Chọn cây có chiều cao trên 30-50 cm trở lên, cây khỏe mạnh không mang mầm bệnh (bộ lá xanh tốt).

- **Đất trồng:** Đất tơi xốp, không quá ẩm ướt, có thể sử dụng thêm trấu, mùn dừa, phân chuồng hoai mục trên từng hố trồng.

2. Cách trồng:

- Khoảng cách trồng cây cách cây: 5 m x 5 m. (Có thể trồng xen một số cây hoa khác với khoảng cách này tạo sự đa dạng phong phú các loại hoa).

- Hố trồng: Sâu 20-30 cm, rộng 15-20 cm; trên mỗi hố trộn với phân chuồng và NPK (với tỷ lệ 10 phần đất + 3 phần phân chuồng + 1 phần NPK).

3. Chăm sóc hoa:

- Tưới nước:

+ Giai đoạn đầu khi mới đặt cây nên tưới nước 01 lần/ngày.

+ Khi cây đã lớn thích nghi có thể 3-5 ngày tưới nước một lần.

- Phân bón:

+ Giai đoạn từ 1 đến 20 ngày sau trồng pha loãng urê tưới nhẹ.

+ Khi cây phát triển ổn định liều lượng bón phân tùy theo sinh trưởng và phát triển của cây nên sử dụng phân bón hỗn hợp NPK.

4. Phòng trừ sâu bệnh

Đây là những loại cây ít sâu bệnh, trường hợp cây trồng (cây còn nhỏ) nhiễm sâu bệnh có thể sử dụng các loại thuốc trừ nấm, trừ sâu thông thường (trong danh mục cho phép sử dụng).

II. CÁCH TRỒNG VÀ CHĂM SÓC HOA CHIỀU TÍM (*Ruellia simplex*)

1. Chuẩn bị giống và đất trồng:

- Đất trồng: Đất cát pha, đất thịt, đất không phèn, mặn.

- Liếp trồng cần phối trộn xơ dừa, vỏ trấu, tro trấu theo tỉ lệ 1:2:1.

Ngoài ra, có thể sử dụng các tỉ lệ phối trộn giá thể khác để giam cành cây hoa chiều tím như cát + đất thịt (1:1), đất phù sa, đất sạch + vỏ trấu (2:1),...

- Kéo cắt cành chuyên dụng sắc bén: Chọn các cành khỏe, không mang mầm bệnh.

2. Cách trồng hoa: gồm 03 bước

Bước 1: Tiến hành cắt cành

Sử dụng kéo sắc bén cắt cành để giảm sự tổn thương cho cành giâm.

- Mỗi cành giâm dài khoảng 30-35 cm.

- Nên sử dụng cành giâm ở độ tuổi từ 1-2 tuổi. (Hạn chế sử dụng các cành già, vì các cành già khả năng ra rễ sẽ không cao).

**Lưu ý:*

Có thể nhận dạng độ tuổi cành giâm theo màu sắc: Những cành già thường sẽ có màu nâu sẫm; cành có độ tuổi trung bình sẽ có màu xanh lục hơi đậm, còn cành non sẽ có màu xanh non.

Bước 2: Kích thích ra rễ

Trước khi giâm cành nên ngâm cành vào dung dịch Atonik 1.8 SL loãng hoặc dung dịch N3M để kích thích ra rễ cho cành giâm (có thể pha loãng dung dịch tưới sau khi giâm cành theo hướng dẫn trên bao bì sản phẩm).

Bước 3: Tiến hành giâm cành

- Sử dụng cành giâm đã chuẩn bị giâm vào liếp đã chuẩn bị trước; tưới nước ướt đầm trước khi giâm cành.

- Khoảng cách giữa 2 cành giâm từ 10-20 cm

- Ấn nhẹ giá thể vào gốc cành giâm để giá thể tiếp xúc với cành giâm và có thể giữ cành giâm đứng thẳng (sử dụng cọc để buộc cành giâm trong điều kiện cây cao và nơi có gió mạnh).

3. Chăm sóc hoa:

- Tưới nước :

+ Sau khi giâm cành tưới phun sương để giữ độ ẩm cho cành giâm.

+ Tưới nước 2 lần trên ngày giai đoạn 10 ngày đầu sau trồng, cần đảm bảo cho cành giâm và liếp giâm cành luôn được giữ ẩm, để khả năng ra rễ của cành giâm được bảo đảm tốt nhất, khi cây phát triển ổn định cần tưới 1 lần/ngày (trong điều kiện mùa nắng).

- **Bón phân:** Tùy theo điều kiện sinh trưởng và phát triển của cây cần cung cấp phân bón cho phù hợp các loại phân sử dụng: Urê, DAP, NPK (thời gian đầu cần pha loãng tưới 2 muỗng canh/20 lít/urê).

** Lưu ý điều kiện sinh trưởng*

- Cây chiều tím nên được trồng ở những nơi có ánh nắng trực tiếp, nắng càng nhiều cây càng ra nhiều hoa. Cây trồng trong bóng râm sẽ ít hoa hơn, và thân cây cũng sẽ bị còi cọc, không mập mạp.

- Cây này ưa nắng nhưng lại thích ẩm ướt, cần lượng nước tưới nhiều, mỗi ngày tưới một lần để dưỡng ẩm cho cây. Nhưng ngoài ra thì cũng phải tạo điều kiện cho cây thoát nước tốt, không được ngập úng.

III. CÁCH TRỒNG VÀ CHĂM SÓC HOA SAO NHÁI (*Cosmos bipinnatus*)

1. Chuẩn bị giống và đất trồng:

- Chỉ cần đất trồng hay giá thể thoát nước và duy trì ẩm độ tốt là có thể gieo hạt, có thể dùng đất trồng cây hay tro trấu trộn phân bò hoai mục (hoặc

phân trùn quế) với tỷ lệ 3:1. Còn đất để trồng cây sao nhái thì dùng giá thể gồm đất, xơ dừa hoặc phân bò hoai theo tỷ lệ 2:1

- Dùng tay tạo mặt phẳng một lớp đất gieo hạt dày 10-12 cm hay đựng trong chậu nhựa có miệng rộng từ 20-25 cm, gieo hạt theo luống hay rải đều trên lớp đất, dùng một ít phủ bên trên hạt sau khi gieo một lớp 2-3 cm, dùng vòi nước nhẹ tưới đều 2-3 lần trên ngày đủ ẩm.

- Tránh tưới nước làm xói đất gieo hạt, có thể lấy lưới lan che hay đưa chậu vào nơi thoáng mát.

2. Cách trồng hoa:

Sau 5 - 7 ngày hạt giống hoa sẽ bắt đầu nứt vỏ mọc cây con. Khi thấy cây con cao từ 7-10 cm, có 3-4 cặp lá thì bắt đầu nhổ cây đem ra trồng ngoài luống đất theo khoảng cách 20 × 20 cm hay trồng sang bầu (tùy theo điều kiện thực tế sử dụng bầu cho phù hợp). Cho đất có trộn phân chuồng hoai mục hoặc mùn dừa vào 2/3 bầu, dùng tay nén chặt vùng đất xung quanh gốc cây con cố định rễ, tưới nước ngày 2 lần, sau vài ngày đưa cây ra nắng hoàn toàn. Cách trồng trong bầu giúp cây khỏe mạnh, tăng tỉ lệ cây sống, giảm công chăm sóc.

Trường hợp trồng trực tiếp ngoài đất: Khi cây con có chiều cao 20-30 cm, nhổ cây con trồng trực tiếp ra bên ngoài. Trong trường hợp này cần chuẩn bị hố trồng thật tốt (đất trộn mùn dừa và trấu theo tỉ lệ 1:1:1), cần có cây che mát, nên trồng khi trời mát, tránh trồng cây con lúc nắng nóng cây dễ mất nước và chết. Trước và sau khi trồng cần tưới nước cho cây, tạo độ ẩm cây mau phục hồi.

3. Chăm sóc hoa:

Thời gian từ khi gieo đến khi cây sao nhái đóng nụ khoảng 45 ngày, cây sao nhái có thể sống khoảng 3 tháng nếu được bón phân tưới nước đầy đủ, lưu ý không để cây bị héo thiếu nước sẽ dễ hư cây.

- Tưới cây vào sáng sớm bằng vòi có tia nước nhẹ tránh làm hư lá cây, nếu cây trồng ngoài đất thì tưới một lần vào buổi sáng đêm nước, còn trồng trong bầu thì phải tưới ngày 2 lần do bầu mau khô hơn.

- Bón phân theo định kỳ làm nhiều đợt chủ yếu dùng cho cây sao nhái trồng trong chậu:

+ Sau khi cấy cây con ra bầu từ 7-10 ngày thì bón 2 muỗng cà phê phân hạt NPK 16-16-8 hoặc urê pha loãng trong 20 lít nước tưới rải đều các bầu cây con, tưới phân vào lúc chiều mát.

+ Khi thấy cây có rễ mọc nổi lên trên bề mặt thì bổ sung thêm lớp đất trồng hay giá thể lớp 3-4 cm. Cây sao nhái cao khoảng 10-15 cm có thể đem ra trồng. Sau khi trồng cây phục hồi và cao 20-30 cm cần ngắt bỏ đợt non (hay còn gọi là bấm cơi ngọn) để cây cho nhiều nhánh bên sẽ ra hoa nhiều hơn. Trường hợp không bấm cơi thì cây trồng sẽ rất cao dễ ngã đổ,

+ Khi cây sao nhái cao 30-40 cm và ra nhiều nhánh bên (khoảng được 28-30 ngày) thì cho thêm muỗng cà phê phân NPK có hàm lượng P hay K cao giúp cây có nhiều hoa và màu sắc bền rực rỡ.

3. Phòng trừ sâu bệnh: Cây hoa sao nhái ít khi bị sâu bệnh tấn công, có thể phun thuốc trừ sâu bệnh khi cây con vừa cấy ra ngoài. Trường hợp có cây bị khô héo rũ thì nhổ bỏ để cách ly nguồn bệnh.

IV. CÁCH TRỒNG VÀ CHĂM SÓC CÂY HOA HUỖNH ANH (*Allamanda cathartica*)

Cây hoa huỳnh anh thuộc loại cây thân gỗ khỏe mạnh, dễ trồng và chăm sóc, phát triển nhanh, ít sâu bệnh, kháng chịu khắc nghiệt rất tốt.

1. Chuẩn bị giống và đất trồng:

- Cây huỳnh anh phát triển trên ở hầu hết các loại đất như đất sét, đất sét cát, nhưng cần nền đất ẩm ướt.

- Cây dễ bị nhiễm bệnh trong điều kiện đất có tính kiềm.

- Cây này không chịu được đất mặn.

- Cần có thêm phân hữu cơ hoai mục hoặc mùn dừa.

* Lưu ý cách nhân giống

Cây huỳnh anh thường được nhân giống bằng cành. Chọn những cành bánh tẻ dài khoảng từ 15-30 cm, sau đó ngâm cùng với dung dịch Atonik 1.8 SL để cho cây nhanh phát triển ra rễ mới, sau đó cắm xuống giá thể đã chuẩn bị trước đó (tro trấu hoặc xơ dừa tưới ẩm), để những túi bầu giâm cây vào nơi râm mát. Sau khoảng 10 ngày thì cây bắt đầu ra rễ và mọc chồi mới. Để cây phát triển nhanh và khỏe nên dưỡng bầu khoảng 1 tháng, sau đó bứng ra vị trí thích hợp để trồng.

2. Cách trồng:

- Chọn cây khỏe mạnh, không mang mầm bệnh;

- Khoảng cách giữa 2 cây: 5 m x 5 m;

- Hồ đất cây con bao gồm đất + mùn dừa trộn trấu hoặc phân hữu cơ hoai;

- Cây hoa huỳnh anh thuộc loại cây thân gỗ dạng bụi sống leo, khi trồng cần cây làm trụ đỡ khi cây lớn;

- Tủ gốc bằng rơm hoặc một số vật dụng khác giữ ẩm cho gốc;

- Không nên trồng cây ở vùng đất có độ kiềm nặng và đất phèn chua khi đó cây sẽ rất chậm phát triển và lá cây thường xuyên vàng úa.

3. Cách chăm sóc

- **Tưới nước:** Cây huỳnh anh chịu được chân ướt, đất không nên khô, tưới 1 lần trên ngày. Trong giai đoạn ra hoa, cây thường đòi hỏi thêm nước để tránh mất hoa.

- **Phân bón:** Sau khi trồng cây được một thời gian nên chăm bón cho cây để cây có thể phát triển nhanh hơn, bón các loại phân như NPK và một số phân vi sinh khác để giúp cho cây phát triển. Cây rất ưa ánh sáng và sẽ phát triển nhanh hơn nếu trồng nơi có nhiều ánh sáng chiếu vào.

- **Tỉa cành:** Thường xuyên cắt tỉa cành lá để cây tập trung dinh dưỡng nhiều hơn vào một số cành chính.

4. Phòng trừ sâu bệnh:

Một số sâu bệnh dễ gây hại như rệp sáp, nhện đỏ, đóm lá,... nếu có sâu bệnh xuất hiện sử dụng các sản phẩm thuốc bảo vệ thực vật có nguồn gốc sinh học để phòng trị.

* Lưu ý:

Độc tính: Cây huỳnh anh chứa một chất độc mạnh, có thể gây kích ứng da trầm trọng, nên đeo găng tay khi sử dụng, tất cả các bộ phận của cây trồng đều có độc nếu ăn phải. Cảnh báo không nên trồng khu vực dân cư.

V. CÁCH TRỒNG VÀ CHĂM SÓC CÂY HOA DỪA CẠN (*Catharanthus roseus*)

1. Chuẩn giống và đất trồng:

- Trước khi trồng, nên phơi ải đất để đất có độ thông thoáng, cũng như tiêu diệt các mầm bệnh ẩn náu trong đất.

- Nên ủ đất với một số thành phần tạo dinh dưỡng khác như: Đất không phèn, mùn xơ dừa, tro trấu, phân chuồng ủ mục, một ít vôi bột, khoảng 01 tháng trước khi trồng.

- Hoa dừa cạn ưa phát triển trên nền đất tơi xốp, thoát nước, giữ ẩm tốt, có thể trộn hỗn hợp đất trồng với phân chuồng hoại mục, xơ dừa, tro trấu, mùn cưa, vôi bột... để đảm bảo nguồn dinh dưỡng cho cây.

Cây dừa cạn có thể trồng quanh năm, nhưng thích hợp nhất là mùa Hè hoặc những tháng có nhiều nắng.

* Lưu ý cách nhân giống:

Dừa cạn được nhân giống chủ yếu bằng cách gieo hạt, thời gian ươm, hạt phát triển lâu nhưng khi đã bén rễ và phát triển chồi thì cây sinh trưởng rất nhanh. Đầu tiên cần chọn những hạt giống chất lượng nảy mầm tốt, ngâm hạt trong nước ấm khoảng 5-6 giờ, khi ngâm nên dùng vải sáng màu bọc lấy phần hạt giống rồi mới ngâm nước. Sau đó để hạt vào giấy thấm nước, gói hạt cùng với giấy thấm nước trong túi nilon buộc chặt để chỗ mát khoảng 4 giờ. Dùng tấm tre, cho từng hạt giống đã xử lý xuống khay gieo đã chuẩn bị giá thể từ trước, nên gieo hạt đều tay, không nên để hạt trồng lên nhau. Sau khi gieo xong, phủ 1 lớp đất ẩm lên trên, tưới nước thật đẫm vào khay gieo.

Tiếp tục chăm sóc cây giống trong vòng 1 tháng, cây sẽ bắt đầu bén rễ và mọc cây con. Đợi cây cho từ 4-5 lá xanh thì có thể tách cây con ra trồng trực tiếp ngoài đất.

2. Cách trồng:

Đặt cây con vào chậu hoặc hố trồng, nên để cho cây thẳng đứng, không bị nghiêng vẹo. Dùng tay nén chặt phần đất dưới gốc, để cây giữ được thăng bằng, vun đất cao hơn cổ gốc khoảng 20 cm. Phủ 1 lớp vỏ trấu mỏng trên bề mặt gốc để giữ độ ẩm lâu hơn cho cây, tưới nước thật đẫm cho cây. Có thể sử dụng cọc để buộc cây con giúp cây không bị ngã khi gặp gió mạnh.

3. Cách chăm sóc:

- **Tưới nước:** Tưới đều đặn cho cây mỗi ngày 2 lần, vào mùa mưa thì có thể giảm lượng tưới xuống mỗi ngày 1 lần, khi cây ra hoa, thì nên tưới xuống gốc cây, tránh tưới trực tiếp lên hoa, sẽ làm hoa bị dập, tổn thương.

- **Bón phân:** Sau khi trồng cây con khoảng 1 tháng, tiến hành bón thêm phân đạm để thúc đẩy quá trình phát triển của cây. Các tháng tiếp theo, nên sử dụng các loại phân NPK (theo liều lượng khuyến cáo). Khi hoa tàn, bón thêm phân chuồng ủ mục để ổn định chất dinh dưỡng trong đất, nuôi dưỡng cây đến khi hoa ra đợt sau.

4. Phòng trừ sâu bệnh:

Bệnh do nấm: Khi mắc bệnh, ngọn cây hoặc cành giữa bị teo lại, ngọn và lá trở nên héo úa, để lâu cây sẽ không hấp thụ được chất dinh dưỡng và lại dần. Để phòng trừ bệnh, điều đầu tiên cần ghi nhớ chính là thường xuyên cung cấp đầy đủ độ ẩm và chất dinh dưỡng cho cây. Khi phát hiện cây bị bệnh cần tiến hành cắt bỏ và tiêu hủy ngay để tránh lây lan cho các cành và cây khác, dùng vòi nước xịt mạnh vào các kẽ lá để rửa trôi các ổ nấm.

VI. CÁCH TRỒNG VÀ CHĂM SÓC CÂY BẰNG LĂNG (*Lagerstroemia speciosa*) VÀ ĐIỆP VÀNG (*Cassia hebecarpa*)

1. Chuẩn bị giống và đất trồng:

- Đất trồng phải có tầng đất mặt tơi xốp, dễ thoát nước, nếu đất có độ pH thấp, cần bón vôi thêm.

- Cây được trồng vào đầu mùa mưa (tháng 5 và tháng 6) và được trồng dặm trước tháng 9 hàng năm là tốt nhất.

2. Cách trồng cây:

- Mật độ trồng thích hợp từ 500 đến 834 cây/ha. Cây cách cây 3 m, hàng cách hàng 4 m, hoặc cây cách cây 4 m, hàng cách hàng 5 m.

- Sau khi trồng cần làm cỏ, xới đất kết hợp tủ gốc giữ ẩm cho cây 4-5 lần/năm. Trong 3 năm đầu khi cây chưa khép tán cần trồng thêm cây che bóng giữa các hàng để bảo vệ đất, nhằm tăng cường chất hữu cơ và giảm công làm cỏ.

- Trước khi trồng cần tiến hành đào hố 40 x 40 x 40 cm hay 60 x 60 x 60 cm. Tiến hành bón phân: phân chuồng hoai (5-10kg/hố) và phân NPK (100gr/hố) trước khi đặt cây xuống hố ít nhất 15 ngày. Trộn đều phân với lớp đất mặt rồi lấp đầy hố.

3. Cách chăm sóc cây:

- Cây bằng lăng và cây điệp vàng là loài cây mau lớn, dễ chăm sóc, thường xuyên nhổ cỏ quanh gốc cây. Định kỳ ta vun gốc và bón thêm phân hữu cơ hoai mục, hoặc NPK để cây xanh tốt và cho hoa đẹp.

- **Cây con:** Ở giai đoạn vườn ươm phải được thường xuyên chăm sóc, làm sạch cỏ để tránh được những sâu bệnh gây hại. Khi phát hiện nấm bệnh tưới dung dịch Boóc-đô (Bordaux) 1% hay thuốc trừ bệnh COC 85 phun sương đều trên mặt lá và phun định kỳ 1 lần/ tuần. Nếu sâu ăn lá hoặc một số côn trùng khác có thể dùng một số thuốc trừ sâu được phép sử dụng. Phòng bệnh thối cổ rễ cho cây bằng lăng con bằng dung dịch Boóc-đô 1% hoặc thuốc Anvil 5SC phun đều trên mặt luống. Nếu bệnh xuất hiện pha nồng độ 6 g/10 lít nước phun cho 100 m², tuần hai lần, phun liên tục trong 2-3 tuần.

- Lượng phân bón trong 3 năm đầu như sau: Phân chuồng 5-10 kg, phân NPK 150 g/gốc/năm. Các năm sau tăng dần lượng phân lên, nên bón phân vào lúc làm cỏ và vun gốc vào đầu, giữa và cuối mùa mưa. Luôn đảm bảo cho cây con đủ ẩm, 2 tuần/lần làm cỏ, phá váng, tưới thêm một ít phân NPK: 30-30-30, pha loãng 1% để tưới, sau khi tưới phân cần tưới lại nước lã, để không làm cháy lá cây.

- **Tưới nước:** Khi cây còn nhỏ cần tưới 1 lần trên ngày (trong mùa khô), khi cây đã lớn tùy theo mùa nên tưới nước phù hợp giúp cây phát triển.

VII. CÁCH TRỒNG VÀ CHĂM SÓC CÂY MƯỜI GIỜ (*Portulaca grandiflora*)

Cây hoa mười giờ được đánh giá là một loài cây dễ trồng, không tốn công chăm sóc và thích hợp với những người mới bắt đầu trồng hoa. Đơn giản là vậy nhưng mười giờ cũng sẽ đem lại rất nhiều sự thú vị với những bông hoa sặc sỡ nhiều màu sắc như đỏ, cam, hồng, vàng, trắng.

1. Chuẩn bị giống và đất trồng:

- Chọn nhánh (cây): Chọn nhánh tốt, khỏe mạnh.
- Hoa mười giờ ưa hạn nên cần chọn các loại đất thoát nước tốt cũng như không trữ nước. Thông thường, người trồng nên chọn đất cát theo tỉ lệ 2/5 đất thịt, 2/5 đất cát và 1 phần còn lại có thể pha thêm phân mùn dừa hoặc phân hữu cơ hoai mục để cung cấp thêm chút dinh dưỡng cho cây hoa. Tuy vậy, nếu chỉ có đất thịt- đất cát theo tỉ lệ 1:1 thì mười giờ vẫn phát triển tốt.

2. Cách trồng hoa:

- Hoa mười giờ cần rất nhiều ánh sáng để quang hợp và phát triển nên cần để ở hướng đón được nhiều nắng nhất. Nếu trồng ngoài vườn nên chọn góc quang đăng để mười giờ đón trọn được nắng cả ngày.
- Giâm nhánh vào đất khoảng cách tùy theo nguồn giống sẵn có tại địa phương.

3. Cách chăm sóc hoa:

- Tưới nước:

+ Là loài cây ưa hạn nên mười giờ không cần tưới nước nhiều, một tuần một lần là vừa đủ. Trong điều kiện ở có mưa vào mùa hè thì khi nào thấy đất thật khô mới bắt đầu tưới, quá nhiều nước sẽ khiến mười giờ rất dễ bị úng cây mà chết.

+ Nên tưới nước vào buổi sáng sớm, từ thời điểm 8 giờ đến 10 giờ không nên tưới nước cho cây, vì lúc này cây đang có hoa, nên để cho đất khô rồi mới tiến hành tưới nước

- Bón phân:

- Có thể bón phân NPK cho cây 01 tháng/lần hoặc bón phân Dynamic cho cây, định kỳ 1 tháng 1 lần, sau khi bón tưới nước đủ ướt đất trồng.

- Cắt tỉa:

+ Nên cắt tỉa các cành đã già, hoặc khô héo, các cành vượt quá dài, không nên để cây quá rậm sẽ phát sinh nhiều bệnh và nấm.

+ Cắt bớt nhánh mười giờ lúc đầu giúp cây có điều kiện mọc thêm nhiều nhánh con để sau cho ra bông nhiều, đều và đẹp. Theo đó, từ một thân cây to ban đầu, dùng kéo cắt bớt 2/3 cành phía trên. Từ đoạn 1/3 cành phía dưới sau sẽ cho ra từ 6-10 nhánh tùy đất cũng như lượng dinh dưỡng, nước và ánh sáng.

4. Phòng trừ sâu bệnh

- Loại cây thân rất mọng nước do vậy chúng được sâu ăn lá, ốc sên ưa chuộng, cần tỉa thưa để có ánh sáng chiếu vào và dễ xử lý khi phát hiện sâu hoặc ốc tấn công.

- Vị trí thích hợp cho cây phát triển và ra nhiều hoa là các khu vực khô ráo và có nắng trực xạ, không nên để cây tại vị trí ẩm ướt hoặc khuất bóng sẽ xảy ra hiện tượng thối thân, thối rễ và vuron dài thừa mắt.

VIII. CÁCH TRỒNG VÀ CHĂM SÓC CÂY XƯƠNG RỒNG BÁT TIÊN (*Euphorbia milii*)

1. Chuẩn bị giống và đất trồng:

- Đất trồng cây xương rồng bát tiên phải tơi xốp, nhiều chất dinh dưỡng, rút nước nhanh. Đất thịt nhẹ, đất phù sa, đất mùn rất phù hợp. Có thể pha trộn hỗn hợp đất thịt nhẹ, phân chuồng và rác hoai mục, tỉ lệ 1:1. Hoặc đất phù sa, tro trấu, phân bò khô, tỉ lệ 1:1:1. Nếu có điều kiện nên trộn hỗn hợp, ủ thành đống, sau 3 tháng mới dùng thì sẽ tốt hơn. Nhưng trước dùng để trồng cây, cần trải đất ra phơi nắng để tiêu diệt mầm bệnh.

- Chọn những cành khỏe mạnh, không mang mầm bệnh.

2. Cách trồng:

- Cây xương rồng bát tiên có thể trồng chậu, trồng bụi làm hàng rào, cây trang trí sân vườn. Đất cần thoát nước to vì xương rồng bát tiên không chịu úng.

- Nên lót dưới đáy hố một ít phân chuồng và rác hoai mục giúp cây mau phục hồi.

- Cây mới trồng che mát, rồi sau đó mới cho tiếp xúc dần với nắng. Tưới phun sương cho cây trong 2-3 tuần đầu vào buổi sáng. Sau đó tưới 1 ngày 2 lần nhưng không tưới quá nhiều gây úng cây.

3. Cách chăm sóc:

- Tưới nước:

- Xương rồng bát tiên có thể chịu hạn nhưng không cao, càng không chịu được ngập úng. Do đó, cần tưới nước thường xuyên và vừa đủ ẩm để cây phát triển tốt, không để cây bị héo. Không tưới quá nhiều để cây bị chết úng. Khi trời mưa nhiều, có thể 2-3 ngày tưới 1 lần; nếu mưa dài ngày thì ngưng không tưới cho tới khi đất khô ráo.

- Xương rồng bát tiên ưa sáng, ưa nắng không quá gắt nên khi chăm sóc cần đặc biệt chú ý tới điều này.

- **Bón phân:** Để cây xương rồng bát tiên có thể sinh trưởng tốt, cho hoa nở đều, bông hoa đẹp cần dùng phân NPK bón cho cây con. Ngoài ra nên dùng phân NPK 20-20-20 để cung cấp chất dinh dưỡng. Còn nếu muốn kích thích cây ra hoa sớm nên dùng phân NPK 15-30-15. Dùng NPK 10-10-30, bón cho cây sắp và đã ra hoa để hoa to, hoa đẹp, lâu tàn, giúp cho cây cứng cáp, không đổ ngã.

- **Kỹ thuật cắt tỉa:** Nên tỉa bớt cành trên ngọn, chừa cành ở dưới gốc để tạo điều kiện tốt hơn cho cây sinh trưởng và dáng cây đẹp hơn.

4. Phòng trừ sâu bệnh:

Trồng cây xương rồng bát tiên cần đặc biệt chú ý tới bệnh đốm lá, thối nhũn, rầy bông, bọ trĩ... Khi thấy các sâu bệnh này có thể dùng Anvil 5SC hoặc thuốc Ridomyl Godl 68WG cho bệnh đốm lá; Kasuran trị bệnh thối nhũn; Applaud 10 WP trừ rầy bông; ...

**Lưu ý cách nhân giống cây xương rồng bát tiên*

- Kỹ thuật nhân giống cây xương rồng bát tiên bằng cách gieo hạt vào chậu. Tưới nước nhẹ khoảng 3 lần/ngày để cung cấp độ ẩm. Sau 10-15 ngày, hạt nảy mầm. Nên để vào chỗ thoáng mát hoặc nơi có nắng sáng nhẹ vì cây con thường rất yếu. Tốt nhất là có mái che hay giàn che.

- Nếu muốn nhân giống bằng cách chiết cành cần dùng dao cắt bỏ một khoanh vỏ trên thân. Khi vết cắt khô nhựa, dùng xơ dừa xé hoặc rễ lục bình đã rửa sạch vắt khô nước bó vào vết cắt và lấy bao nilon quấn chặt cành chiết ra rễ thì cắt ra trồng.

- Nhân giống bằng cách giâm cành thì cần phải cắt đoạn cành giâm không quá non hoặc quá già, để cho khô nhựa. Nếu cành quá non thì dễ bị thối, cành quá già thì cạn nhựa.

IX. CÁCH TRỒNG VÀ CHĂM SÓC CÂY CỎ ĐẬU (*Arachis pintoi*)

1. Chọn giống và đất trồng:

- Trước khi trồng cần chọn cành giống tươi được cắt từ cây mẹ khỏe mạnh không bị sâu bệnh hoặc bầu cây giống đã có rễ và phát triển ổn định, không nên để cây giống ngoài trời nắng mà phải để trong râm và tưới nước giữ ẩm, để tránh sự mất nước trong thân cây và héo úa.

- Sắp xếp cây giống bằng nhau để thuận tiện cho việc cắt khúc, cắt thành đoạn ngắn 25-30 cm là kích thước tốt nhất

+ Đối với cành giống:

Ngâm ngập 1/2 cành mới cắt vào thuốc kích thích rễ như Atonik 1.8 SL hoặc N3M trong thời gian 30 phút. Sau đó có thể sử dụng để trồng cho công trình hoặc ươm khóm trong vườn ươm.

+ Đối với bầu cây:

Bầu cây cần được xếp ra đất và tưới nước trước khi đem trồng. Tùy yêu cầu cụ thể ở mỗi công trình mà chuẩn bị số lượng cỏ nhiều hay ít. Thông thường 1 m² đất thì trồng mật độ trung bình thì khoảng 20-22 khóm, nếu trồng thưa hơn thì khoảng 16-18 khóm/m² và trồng dày hơn thì 23-25 khóm/m². Mỗi khóm khoảng 2-4 cành cỏ đậu.

2. Cách trồng cỏ đậu:

2.1. Cách 1: Trồng cỏ đậu bằng giâm cành trực tiếp, gồm các bước:

- *Bước 1:* Sau khi ngâm cành đã cắt vào thuốc kích thích ra rễ thời gian 30 phút tiến hành tạo rãnh có độ sâu từ 10-15 cm.

- *Bước 2:* Đặt cành giống đã được chuẩn bị vào đất, đối với cỏ đậu nên trồng nghiêng thân cây 1 góc 30° so với mặt đất (vì sau này thân cây sẽ bò trên mặt đất trồng như vậy sẽ giúp các thân cây sẽ phát triển theo hướng đồng nhất), trồng với quy cách 16-20 khóm/m², mỗi khóm từ 3-5 cành.

- *Bước 3:* Lấp đất sau khi đã đặt cành giống, lưu ý phải lấp chừa phần thân trên mặt đất 10-15 cm.

- *Bước 4:* Tưới nước đảm bảo độ ẩm cho đất (vào mùa khô sau khi trồng bằng cành có thể rải lên trên 1 lớp xơ dừa để giữ cho gốc cây đủ độ ẩm trong quá trình ra rễ).

* **Lưu ý:** Ưu và nhược điểm của phương pháp trồng giâm hom

- Ưu điểm: Tuy nhiên cách trồng này vẫn có thể áp dụng cho những công trình có diện tích lớn do tiết kiệm được chi phí đầu tư ban đầu nhưng trước khi trồng bạn cần phải xử lý mặt bằng thật tốt và đảm bảo được đội ngũ nhân công chăm sóc cỏ.

- Nhược điểm: Ở thời điểm ban đầu sau khi trồng, cỏ đậu vẫn chưa ra rễ vì vậy khi giâm hom xuống đất cỏ dễ bị chết hơn nếu gặp thời tiết bất lợi như nắng mạnh, thiếu nước tưới cỏ sẽ bị khô héo gây thất thoát rất lớn, nếu như bạn gặp điều kiện thuận lợi vào mùa mưa hay quá trình chăm sóc tốt cỏ vẫn phát triển bình thường và tươi tốt, thời gian tạo thảm của phương pháp này là từ 2-3 tháng sau khi trồng.

2.2. Cách 2: Trồng cỏ đậu đã được ươm trồng trong bầu

Các bước thực hiện:

- *Bước 1:* Sau khi đã chuẩn bị mặt bằng tiến hành đánh rãnh, rãnh có chiều sâu từ 10-15 cm, thẳng hàng và khoảng cách giữa các rãnh từ 15-20 cm.

- *Bước 2:* Dùng tay nhấc cây trong bầu ra bao gồm cả đất và đặt xuống đất, lưu ý đặt cây nghiêng 1 góc 30° so với mặt đất.

- *Bước 3:* Tiến hành lấp đất sau khi đặt cây xuống, khi lấp phải đảm bảo phần rễ đã phát triển hoàn toàn nằm dưới mặt đất.

- *Bước 4:* Tưới nước sau khi trồng xong, phải luôn đảm bảo độ ẩm cho đất.

***Lưu ý:** Ưu và nhược điểm của phương pháp trồng bằng bầu

- Ưu điểm: Cỏ đậu sau một thời gian giâm cành vào bầu đựng tro trấu, cỏ đã ra rễ và bắt đầu ra những cành nhánh mới, với phương pháp này cỏ có tỉ lệ sống cao hơn và thảm cỏ sẽ được hình thành trong thời gian ngắn so với phương pháp giâm hom khoảng từ 1,5-2,5 tháng.

- Nhược điểm: Do phải tốn chi phí cho việc ươm tạo nên giá cỏ cao hơn nhiều so với phương pháp trồng giâm hom. Sau khi trồng sẽ có lượng lớn bầu nhựa thải ra ngoài môi trường.

3. Cách chăm sóc:

- Tưới nước:

+ Cỏ đậu sau khi trồng trong vòng từ 1 đến 10 ngày phải tưới nước thường xuyên, duy trì tưới mỗi ngày ba lần vào sáng, trưa, chiều. Tạo hệ thống thoát nước tốt tránh cho cỏ bị ngập úng.

+ Thời gian sau đó tùy vào thời tiết khác nhau mà ta có thể điều chỉnh lượng nước tưới cho phù hợp đảm bảo đất luôn có độ ẩm.

- Bón phân:

+ Sau khi trồng xong thảm cỏ từ 7-10 ngày tiến hành bón phân urê để kích thích cỏ đậu ra chồi non, liều lượng thích hợp là 01 kg/50 m².

+ Duy trì bón phân urê mỗi tháng một lần.

X. CÁCH TRỒNG VÀ CHĂM SÓC CỎ LÁ GỪNG (CỎ LÁ TRE)

(*Axonopus compressus*)

1. Chọn giống và đất trồng:

- Trước khi trồng cần chọn cành giống khỏe mạnh, không bị sâu bệnh.
- Chọn vùng đất trồng không bị nhiễm phèn.

2. Cách trồng cỏ bằng phương pháp trồng cây:

- *Bước 1:* Sau khi đã có mặt bằng cần tiến hành trồng cỏ, bụi cỏ sẽ được tách thành nhiều nhánh, mỗi nhánh có từ 2-4 gốc cỏ, sau đó sẽ được đem đặt xuống đất hoặc dùng dùi, cuốc, dao,... tạo hố và cho góc xuống.

- *Bước 2:* Sau khi trồng xong, thảm cỏ cần được tưới thật nhiều nước, sau đó dùng đầm có trọng lượng 3-4 kg để đầm vào thảm cỏ, mục đích là tạo độ bám cho cỏ vào đất, tránh trường hợp rễ cỏ nổi lên trên sẽ bị chết do thiếu nước.

- *Bước 3:* Rải một lớp xơ dừa giữ ẩm lên trên thảm cỏ mới trồng, làm như vậy xơ dừa sẽ giữ nước và giúp gốc cây đảm bảo độ ẩm, xơ dừa sẽ tự phân hủy sau hơn nửa tháng tạo lớp mùn tốt cho cây.

* **Lưu ý:** Ưu và nhược điểm của phương pháp trồng cây:

- **Ưu điểm:** Cỏ lá gừng trồng cây rất tiết kiệm chi phí và nhân công, cỏ dễ sống nên rất được ưa chuộng cho mọi công trình.

- **Nhược điểm:** Với phương pháp trồng này vào tháng đầu tiên sau khi trồng cần cung cấp nước tưới rất nhiều, không được để đất khô hoặc ngập sẽ dẫn tới cỏ chết. Cỏ sau khi trồng 1,5-2 tháng mới bắt đầu đan thảm và phủ kín mặt đất.

3. Cách chăm sóc:

- **Tưới nước:** Cây sau khi trồng, trong vòng từ 1 đến 20 ngày phải tưới nước thường xuyên, duy trì tưới mỗi ngày một lần. Thảm cỏ sau khi trồng cần được cung cấp nước tưới rất nhiều, đối với mùa nắng cần tưới 2 lần mỗi ngày và đảm bảo đất có độ ẩm, không quá khô. Mùa mưa tùy theo lượng mưa mà điều chỉnh lượng nước tưới phù hợp nhất.

- **Bón phân:** Sau khi trồng được 7-10 ngày cần bón phân để kích thích cỏ ra rễ mạnh và phát triển nhiều cành nhánh hơn, khi đã đi vào ổn định cỏ sẽ được chăm sóc bằng chế độ khác phù hợp hơn với từng giai đoạn. Liều lượng phù hợp 1-2 kg phân urê cho 100 m².

- **Cắt tỉa:** Tiến hành cắt tỉa để cây mọc lá non thường xuyên đảm bảo cho cỏ non xanh tươi.

XI. CÁCH TRỒNG VÀ CHĂM SÓC CÂY LIM XỆT (*Peltophorum pterocarpum*)

1. Chuẩn bị cây con và đất trồng:

- Tiêu chuẩn cây con để trồng: Những cây con tại vườn ươm có độ tuổi từ 7-12 tháng tuổi, cao khoảng từ 0,5-0,7 m, đường kính cổ rễ khoảng 0,4-0,5 cm.

- Đảm bảo không cụt ngọn có thể mang trồng.

- Cây không mang mầm bệnh, tránh trường hợp lây bệnh sang cây khác.

- Cây có thể trồng trên nhiều vùng đất (không kén đất).

2. Cách trồng cây lim xẹt

- Thời điểm trồng cây lim xẹt tốt nhất: Nên trồng cây vào những ngày có mưa hoặc những ngày râm mát, khoảng thời gian tháng 4 tới tháng 8 có khí hậu thích hợp nhất, trồng bằng cây con có bầu hoặc cây rễ trần.

- Khoảng cách: Cây cách cây 3 m x 3 m.

- Đào hố: Có kích thước 30 x 30 x 30 cm hoặc có thể rộng hơn 40 x 40 x 40 cm đặt bầu vào giữa hố, thân cây thẳng đứng, dùng tay gỡ bỏ vỏ bầu, lấp đất

nhỏ sau đó nén chặt xung quanh bầu, lưu ý tránh làm vỡ bầu sẽ ảnh hưởng tới rễ của cây, sau đó bước cuối cùng là lấp đất đầy hố. Những cây cao trên 1,5 m cần đóng 3 cọc hình tam giác để neo buộc cây tránh việc gió làm lay gốc cây.

3. Chăm sóc cây lim xẹt sống tốt ra hoa

- Năm thứ 1: Cần chăm sóc 2 lần vào giữa và cuối mùa mưa, trồng dặm cây chết, cắt bỏ những dây leo sống trên cây, cây bị chèn ép đồng thời xới đất, làm cỏ kết hợp vun quanh gốc cây rộng 0,6-0,8 m để cây có đất ăn.

- Năm thứ 2: Chăm sóc 2 lần như năm đầu tiên.

- Năm thứ 3: Cũng thời điểm như năm 1 và 2, công việc bao gồm chăm sóc phát dây leo, mở tán cho những cây lim xẹt, cây tái sinh bị chèn ép, cũng xới đất quanh gốc và vun gốc cây.

- Hướng dẫn tưới cây lim xẹt: Với những ngày đầu trồng bạn cần tưới ẩm nước để cây có đủ nước mọc rễ mới, phát triển.

XII. MỘT SỐ LƯU Ý TRỒNG VÀ CHĂM SÓC HOA

- Chọn thời điểm trồng nắng nhẹ, tưới nước ẩm tránh cây mất nước vào mùa nắng; nếu trường hợp cây con sinh trưởng yếu khi trồng cần che mát (các loại cây hiện có ở địa phương như tàu dừa, cây tạp lấy cành làm dụng cụ che mát,...).

- Yêu cầu phải có phân hữu cơ hoai mục trộn mùn dừa bón lót trên hố trồng hoặc liếp trồng. Nhằm giúp cây mau phục hồi.

- Đảm bảo đủ nguồn nước tưới trong giai đoạn đầu của cây con.

- Thời gian trồng hoa thích hợp nhất là vào mùa mưa (giảm chi phí tưới nước).

- Khi trồng cần có cây làm trụ cho cây con không bị nghiêng hoặc ngã khi gặp gió lớn hoặc loại hoa thân leo cần phải làm trụ đỡ.

- Tùy theo điều kiện từng loại cây (hoa) ở các tuyến đường nên có cách trồng và chăm sóc cho phù hợp.

- Vệ sinh cỏ dại trước khi trồng hoa.

- Sử dụng thuốc bảo vệ thực vật khi thật sự cần và luôn tuân thủ theo nguyên tắc “4 đúng”.

Trên đây là hướng dẫn một số kỹ thuật trồng và chăm sóc hoa áp dụng cho các tuyến đường hoa tại tỉnh Trà Vinh.

Nơi nhận:

- UBND tỉnh (b/c);
- PCT UBND tỉnh Trần Trung Hoàng (b/c);
- Các Sở, ban, ngành có liên quan;
- UBND các huyện, Thị xã, TP;
- GD, các PGD Sở;
- Phòng NN-PTNT huyện, Thị xã, TP;
- Phòng kinh tế Thị xã, TP;
- Lưu: VT, BVTV.

GIÁM ĐỐC

Phạm Minh Truyền